

KIERUNKI WPŁYWU
FUNDUSZY UNII EUROPEJSKIEJ
NA ROZWÓJ INTELIGENTNY,
ZRÓWNOWAŻONY
I SPRZYJAJĄCY WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU
W POLSCE PO 2006 ROKU

Dorota Murzyn

KIERUNKI WPŁYWU
FUNDUSZY UNII EUROPEJSKIEJ
NA ROZWÓJ INTELIGENTNY,
ZRÓWNOWAŻONY
I SPRZYJAJĄCY WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU
W POLSCE PO 2006 ROKU

Recenzenci: dr hab. Joanna Kudelko, prof. UEK
prof. dr hab. Jacek Szlachta

Redakcja i korekta: Magdalena Pluta

Projekt okładki: Katarzyna Juras

Copyright © 2018 by Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa

ISBN 978-83-7383-969-4

Publikacja dofinansowana przez Uniwersytet Pedagogiczny
im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.
ul. Wiślana 8 (róg Browarnej), 00-317 Warszawa
tel./fax 22 692 41 18; 22 826 59 21; 22 828 93 91
dział handlowy: jak wyżej, w. 108
e-mail: info@scholar.com.pl
www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze
Skład i łamanie: WN Scholar (*Jerzy Łazarski*)
Druk i oprawa: MCP, Marki

Spis treści

Wprowadzenie	7
Rozdział 1. Inteligentny, zrównoważony, sprzyjający włączeniu społecznemu rozwój a teoria rozwoju gospodarczego	13
1.1. Teoria wzrostu i rozwoju gospodarczego	13
1.1.1. Wzrost i rozwój gospodarczy w ujęciu krajowym i regionalnym	13
1.1.2. Teoria wzrostu i rozwoju gospodarczego	16
1.1.3. Teoria rozwoju regionalnego	27
1.2. Rozwój inteligentny	35
1.3. Rozwój zrównoważony	47
1.4. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu (inkluzywny)	56
1.5. Pomiar rozwoju gospodarczego i społecznego na poziomie kraju i regionów	67
Rozdział 2. Budżet UE jako narzędzie realizacji strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu	77
2.1. Strategia Europa 2020 – nowy plan rozwoju dla Unii Europejskiej	77
2.2. Budżet Unii Europejskiej	88
2.3. Budżet UE jako instrument realizacji polityki wspólnotowej	100
2.4. Perspektywa finansowa 2014–2020	108
2.5. Budżet UE a Polska	113
Rozdział 3. Fundusze i polityka UE dla rozwoju inteligentnego, zrównoważonego, sprzyjającego włączeniu społecznemu	129
3.1. Fundusze polityki spójności	129
3.1.1. Cele i zasady polityki spójności	129
3.1.2. Fundusze strukturalne i Fundusz Spójności jako instrumenty polityki spójności UE	146
3.1.3. Fundusze polityki spójności w Polsce	154
3.2. Fundusze polityki rolnej	161
3.2.1. Cele i zasady wspólnej polityki rolnej UE	161
3.2.2. Fundusze wspólnej polityki rolnej	166
3.2.3. Fundusze WPR w Polsce	170
3.3. Europejski Fundusz Morski i Rybacki	177
3.3.1. Cele, zasady i instrumenty polityki rybołówstwa UE	177
3.3.2. Wdrażanie wspólnej polityki rybołówstwa w Polsce	181

3.4. Fundusze i programy w obszarze konkurencyjności	184
3.5. Fundusze i programy w obszarze bezpieczeństwa i obywatelstwa	194
3.6. Fundusze i programy w obszarze „Globalny wymiar Europy”	204
3.7. Pozostałe instrumenty	208

Rozdział 4. Realizacja celów strategii Europa 2020 w Polsce i jej regionach	214
4.1. Kierunki wpływu funduszy UE na rozwój inteligentny w Polsce.	214
4.1.1. Pomiar inteligentnego rozwoju i pozycja Polski w tym zakresie	214
4.1.2. Pozycja regionów Polski w zakresie rozwoju inteligentnego	230
4.1.3. Kierunki wpływu funduszy UE na inteligentny rozwój regionów Polski	234
4.2. Kierunki wpływu funduszy UE na rozwój zrównoważony w Polsce.	244
4.2.1. Pomiar zrównoważonego rozwoju i pozycja Polski w tym zakresie	244
4.2.2. Pozycja regionów Polski w zakresie rozwoju zrównoważonego	253
4.2.3. Kierunki wpływu funduszy UE na zrównoważony rozwój regionów Polski	258
4.3. Kierunki wpływu funduszy UE na rozwój inkluzywny w Polsce.	268
4.3.1. Pomiar rozwoju inkluzywnego i pozycja Polski w tym zakresie	268
4.3.2. Pozycja regionów Polski w zakresie rozwoju inkluzywnego	282
4.3.3. Kierunki wpływu funduszy UE na inkluzywny rozwój regionów Polski	285
4.4. Wnioski i rekomendacje.	295
Zakończenie	301
Bibliografia	307
Wykaz skrótów	337
Wykaz rycin.	342
Wykaz tabel.	344
Indeks nazwisk	349
Indeks rzeczowy	356